

РЕЦЕНЗИЯ

ОТ

Трендафил Атанасов Митев, д.и.н., заемащ академичната длъжност „професор“ във Факултета по международна икономика и политика /ФМИП/ - при Университета за национално и световно стопанство /УНСС/ - гр. София.

ОТНОСНО: Кандидатурата на професор д. ик. н. **Мирослав Матеев**, единствен участник в конкурса за хабилитация на ниво „професор“, съгласно българското законодателство, по професионално направление - 3.8 „Икономика /инвестиции и инвестиционна политика, корпоративни финанси, управление на портфолио, оценка на предприятия“/, в Американския университет в България. Конкурсът е обявен в „Държ. В-к“, бр. 75 от 9 септември 2014г.

Като член на научното жури, формирано със заповед на Президента на АУБ от 3.XI 2014г. и като се съобразявам с изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане, както и „Вътрешния правилник за политики и процедура в АУБ“ – включително обявяването на публична Процедура за хабилитация, както и обявяването на конкурс по Интернет – страницата на АУБ, **ПРЕДСТАВЯМ СЛЕДНАТА ОЦЕНКА:**

I. Основания за оценката и обща характеристика на публикациите и професионалната дейност:

ПЪРВО – общо значими основания: Като дългогодишен изследовател на българската и световната икономика, /включително дейността на инвестиционните структури в националното стопанство на България като акционерните дружества и частните банкови институции/, отдавна съм установил една от най-важните причини за сравнително бавния и труден икономически растеж на българското общество след Освобождението през 1878 година: липсата на дълготрайна национална академична традиция, икономическата /и специално финансово-инвестиционната/ проблематика, да се изследва задълбочено – на най-високо научно равнище. „Университетът за политически и стопански науки“ в България е създаден, едва в началото на 20-те години на XX век. Неговата дейност, свързана с изследване и преподаването на процесите в сферата на пазарната икономика /и специално на инвестиционната дейност/, обаче, продължава едва четвърт век. През втората половина на 40-те години на XX век, с налагането на доктрината на плановата икономика при условията на социализма, инвестициите се превръщат изцяло в монопол на държавата. Едновременно с това нейните институции се налагат и като единствен контролор, за постиганата инвестиционна ефективност. Така е прекъснато едно важно национално усилие – да се развие мощна наука, в подкрепа на ползната инвестиционна теория и практика, която да дава отражение върху възходящото стопанско развитие на народа и държавата.

А като преподавател по маркетинг във ФМИП при УНСС съм се убедил, че въз основа на посочената по-горе специфика в развитието на българската икономическа наука, към началото на демократичния преход в края на 80-те години на XX век, сред българското общество е налице едно много ниско равнище на общонационалната инвеститорска култура. Това пък е главната причина, след 1989 г. в България да се създадат множество финансови пирамиди и кухи банкови институции. За по-малко от десетилетие те ограбиха милиарди левове от семейните бюджети на хората, с което се подмени същността и последиците от извършващия се преход към демокрация.

На този фон Професор Мирослав Матеев се явява представител на това поколение български икономисти, на което се падна историческата отговорност, /но и редкия шанс/, да извършат решителната промяна в развитието на българската икономическа наука, като я изнесат на възможно най-високото академично равнище, при разработването на инвестиционните политики. И в същото време да дадат основния принос, за подготовката на кадри – тесни специалисти, в областта на финансовия мениджмънт. За да се издигне на качествено ново равнище националната икономическа култура на българската нация.

ВТОРО – конкретни фактически основания за оценката на кандидата: Твърдението, което изказах по-горе се доказва по убедителен начин, преди всичко от факта, че проф. Мирослав Матеев се представя в настоящия професорски конкурс с изключително впечатляваща научна продукция. И като качество, и като обем тя би правила чест на всеки професор от който и да е уважаван университет по света. Професор Матеев е автор на 6 самостоятелни монографии и учебници и четири сборници със задачи в областта на инвестиционната политика и корпоративните финанси и в една монография е съавтор с проф. Иван Георгиев. Тъй като пет от неговите трудове са използвани в конкурсите, свързани с предишни етапи в развитието му като учен и университетски преподавател, тук само отбелязвам фактът на тяхното съществуване. Два от монографичните трудове на проф. Матеев обаче, а именно: „Инвестиции и инвестиционен мениджмънт: теория и практика“ и „Най-добрите практики в технологичните паркове и бизнес инкубаторите: Българският опит“, са издадени специално във връзка с изискванията на настоящия конкурс. Те не са използвани в предишни конкурси и не са подлагани на научна оценка, поради което по-долу в моята рецензия, ще оценя техните научни приноси специално.

Професор Матеев е автор общо и на **51** научно изследователски студии и статии, които съдържат сериозни научни приноси. Една четвърт от тях са публикувани в списания на български език. А болшинството от тези негови изследвания са отпечатани в авторитетни, англоезични списания, със световно разпространение. Те се издават в Съединените щати, Великобритания, Гърция, Полша и др. **18** от статиите са поместени в авторитетни **р е ф е р и р а н и** списания с импакт фактор. Още 7 от неговите изследвания са публикувани в учебници или книги издадени от редица чуждестранни институции.

Професор Матеев участва активно в българския национален и международния научен живот. Свои доклади той е изнесъл на конференции и конгреси в Пловдив /1997/, София /1999, 2001/, Благоевград /2008/, Сарагоса - Испания /2004/, Флоренция - Италия /2008/, Дубровник - Хърватска/2011/ и др. Съответно работите, с които се е представил на тези световни научни форуми, също са публикувани в сборници, на национални езици, на които са ги издали, организаторите на всяки един от споменатите форуми.

Академичното портфолио на проф. Мирослав Матеев съдържа и впечатляващ обем от **други публикации**, свързани тясно с разработването на тематика от свертата на неговите трайни академични интереси и практически ангажменти като учен. Например, той е разработил и изнесъл **15 доклади и лекции** пред национални и международни конференции и кръгли маси, свързани с конкретни проблеми на инвестирането и анализа на финансовите резултати: 2001 във Вашингтон; 2002 – университета в Делауер; 2003, 2007 и 2010 в София и Благоевград; 2006 в Харвард бизнес училище; през 2008 в Охрид; 2009 - университета в Генд – Белгия; през 2012 в Чикаго; през 2014 в Венеция - Италия и др. Тези негови текстове също са публикувани в сборници, издадени от организаторите на съответните кръгли маси или професионални дискусии.

Професор Матеев участва интензивно и в организирането на **21 /двадасет и един/ „Кръгли маси и семинари„** по отделни, частно научни проблеми. **11** от тях са проведени в София от 1999 до 2008 г., **един** във Великобритания и Швейцария – 2008 г., **три** в Благоевград – 2009, 2010 и 2011 г., **три** в Истанбул – 2011, 2012, и 2013 г., **два** в Солун -2010 и 2011 г., и др. Същият е участвал активно и организирането и провеждането на редица български и международни конференции, в България и Гърция.

Освен това, като автор-експерт, проф. Матеев сътрудничи на някои от най-авторитетните български вестници, с основен предмет на интерес към икономиката и финансирането. Например вестниците „Кеш“, „Пари“, „Дневник“ и др. С тези публикации той дава принос за развитие на финансовата култура на начинаещи предприемачи и преди всичко на широката читателска аудитория на гражданите.

Професор Матеев е взел участие в разработването общо на **16** научно изследователски проекти - дванадесет български и четири международни. В **13** от тях той е ръководител.

Впечатляват и ангажиментите на проф. Матеев като член или ръководител на важни професионални организации и експертни структури: Той е Заместник председател на Българската асоциация по макроикономика; Член е на Българската и международната асоциации за разработване и управление на проекти; Член е на секцията за научни изследвания при Атинския университет за образование и наука; Член е на Близкоизточната финансова асоциация, със седалище в Чикаго, САЩ и др.

Това са важни позиции с ръководни функции, които също доказват високото експертно равнище на професор Матеев, заради което той е получил официално признание на своята професионална общност.

Научно приложните разработки, в които професор Матеев е участвал като автор или консултант-ръководител, са общо 16 на брой. Те са свързани с дефиниране на теория и обосноваването на ефективни практики във връзка с реализацията на различни финансоемки проекти; по проблемите на маркетинговите стратегии; финансовите иновации; усвояването на европейските структурни и кохезионни фондове; финансите и мениджмънтът на малките и средните предприятия; дори е участвал в разработването на методики за финансова подкрепа/издръжка на студентите в университета и пр.

В категорията „други дейности“, без никакво колебание на първо място трябва да се постави активността на професор Матеев в рамките на университетите, в които той е работил през периода от 1999 до 2012г. От 1998 до 2001 той е избран за координатор в областта на международното научно сътрудничество в УНСС – София; От 2002 до 2004 г. е член на 4 комитета и структури в Института по публична администрация – София; От 2005 до 2014 г. работи като член и председател в 14 групи и факултутни комитети в Американския университет в България. Работата му там е свързана с планиране и контрол на научната дейност, разработването на учебните планове, оценка равнището и ефективността на преподавателската работа, съветник е към студентски клуб и пр.

В същото това време е член и на 7 комитета, свързани с дейности отнасящи се до общоуниверситетските проблеми на Американския университет в България: член е на комитета по акредитация; на комитета по оценка на студентските резултати, научен ръководител /съветник/ е на студенти, разработващи дипломни работи, научни проекти и докторски дисертации. /Ръководил е докторанти от Индия, Обединеното кралство и България - 2011-2014/ ; през 2011 – 2012 година е представител на преподавателите в Управителния съвет на Американския университет в България.

Богатата научна ерудиция на проф. Матеев и неговия висок авторитет в професионалната общност, към която принадлежи, са основните причини, той да получи покана за едни от най-важните позиции като експерт-съветник и на управленско равнище към държавните институции на Р.България в качеството си на: Главен консултант и ръководител на проекти, финансирани от Световната банка /2005-2006/; /; Поканен е и работи като експерт-оценител към Министерството на икономиката на Р. България по проблемите на структурните и кохезионните фондове/2007-2008/; заема и позиция на Главен консултант и обучител на държавната и регионалната администрация в България, по въпросите свързани с усвояването на структурните и кохезионните фондове на Европейския съюз / 2010 - 2013г/. В периода 2001 – 2008 г. участва в множество проекти по програмите ФАР и ТЕМПУС на Р.България.

Изнесените до тук конкретни факти, доказват по безспорен и много убедителен начин, че паралелно с професионалното утвърждаване на проф. Матеев, като водещ специалист в областта на финансите, неговите позиции в обществената практика отбелязват една видима и необратима еволюция. Така че той достига едно от най-високите възможни нива на експертност в услуга на инвестиционната политика, реализирана в границите на българската държава. Ето защо като член на Научното жури, аз разполагам с безспорни факти, възоснова на които мога да направят една задълбочена оценка за качествата и научните приноси на кандидата, в настоящия конкурс за професор.

II. Изпълнение на изискванията за заемането на академичната длъжност „професор“: След като се запознах подробно с фактите, а предоставената ми документална информация, плюс текстовете на реализираната научна продукция, УСТАНОВИХ, че е налице ПЪЛНО СЪОТВЕТСТВИЕ между областите, в които кандидатът е учен с утвърдени академични позиции и неговите ангажменти като университетски преподавател. Постиженията му са напълно съвместими с настоящата процедура за професор, защото Мирослав Матеев удовлетворява всички изисквания, които се предявяват от законите на България и изискванията на Правилника в АУБ, за да заеме академичната длъжност професор.

III. Област на научни интереси и преценка на приносите:

1. Основните направления в научно-изследователската дейност на проф. Мирослав Матеев са насочени, най-обобщено казано, към четири от най-важните области на инвестиционната политика: Първо, управление на корпоративните финанси; второ - финансовата политика свързана с развитието на малкия и среден бизнес при икономиките в преход; трето – оценка ефективността на компаниите и политиките за създаване на стойности; и четвърто – инвестициите свързани с оценка на порфейлния риск.

2. Като сравнявам основните направления, в които са реализирани научните изследвания на участника в конкурса, убедено твърдя че е налице пълно съответствие и между направленията и регистрираните постижения в научно изследователската дейност на проф. Мирослав Матеев и онова, което се изисква от участниците в настоящата процедура за избора на професор.

3. На базата на предоставената научна продукция за рецензиране, в която е разработена/изследвана тематиката на изброените водещи направления, в научния интерес на професор Матеев, неговите основни научни приноси, могат да се систематизират обобщено в следната примерна последователност:

Първо, професор Матеев разработва творчески нови методи и практически подходи, с чиято помощ да се анализира ефективността от инвестиционните решения, с

оглед рационалната оценката на риска, при инвестиционните проекти и финансовите активи на фирмите.

Второ, предлага нови подходи при анализа и оценката на факторите, влияещи върху растежа на малките и средни предприятия – специално при икономиките в преход на Централна и Източна Европа. За целта той прилага творчески многокритериалния анализ за оценка на тяхната конкурентноспособност и рационалност на капиталовата структура.

Трето, един от първите икономисти в България който се ангажира със системната експертна оценка на двупосочните резултати от преките чуждестранни инвестиции: от една страна като фактор за растежа, на икономиките от Централна и Източна Европа, а от друга, за икономиките на държавите от Западна Европа.

Четвърто, професор Матеев е автор на нов подход за оценка на преките чуждестранни инвестиции. Той позволява отделните държави да се подредят, и анализират според нивото на тяхната доминантност /представителност/, въз основа на резултатите от привлечените от тях инвестиции.

Пето, автор е на своя творческа методика за определяне на добавената /свръх-/ възвръщаемост на придобиващите и придобитите компании, както и за оценка на премията по придобиване.

Шесто, автор е на ефективни сравнителни анализи и оценки на доходността от сделките по придобиване на трансгранични фирми, както и на такива вътре в страната на придобиващата фирма.

Седмо, разработил е оригинална методика за оценка на поведението /състоянието/ на 29-те най-големи банки в световната икономика, по време на финансовата криза, започнала през 2007 година, както и причините довели до лошото състояние на тези институции.

Осмо, професор Матеев адаптира творчески редица съществуващи модели за анализ и оценка на доходността от ценните книжа и активите, които се търгуват на капиталовите пазари, в условията на преход към пазарно стопанство.

Девето, в рецензираната монография посветена специално на проблемите свързани с дейността на технологичните паркове, авторът разкрива обективните причини, поради които технологичните паркове днес имат голямо значение за увеличаване процента на оцеляващите фирми. Като водещо предимство в този сектор на икономиката авторът извежда доминирането на иновациите, които подпомагат съществено бизнеса по отношение на финансирането и планирането на дейностите. Поради това както ключов фактор за успешното функциониране на технологичните паркове, авторът основателно извежда партньорството с академичната наука. В същото време той доказва, че партнирането с технологичните паркове, на свой ред позволява

на самата университетска наука да се „комерсиализира“, в най-добрия и полезен смисъл на тази дума. В обобщение, авторът на тази монография доказва убедително, че основният мотив при развитието на връзките технологични паркове – университети, не е само идеята за генериране на приходи, а по-скоро необходимостта да се осъзнаят и използват предимствата, които обществото получава ако изгражда съзнателно „икономика на знанието“. Тя може в най-голяма степен да сближи трайно академичния потенциал, интересите на публичния и частния сектор на икономиката, а ползата да е всеобща.

4. За кандидата за „професор“: моля дайте оценка на други оригинални научно-изследователски трудове, теоретични и приложни разработки:

Първо, проф. Матеев е създал важно методическо ръководство /наръчник/ за изграждане и управление на Технологични паркове и бизнес инкубатори в България. Като за базата за проекта си, той използва най-добрите световни практики.

Второ, автор е на полезни професионални анализи върху специфичните особености на средата, в която функционират малките и средните предприятия в България, както и за оценка на факторите, които влияят върху техния растеж. Формулирал е практически ориентирани препоръки, за ефективно обучение на предприемачи в България.

Трето, той един от авторите в България, който прилага успешно сложния метод - „Анализ на чувствителността“, при изчисляване на финансовата ефективност и риска на инвестиционните проекти.

Четвърто, проф. Матеев разработва свои креативни симулационни игри и ефективни учебни казуси, които се използват в обучението на студенти /бакалаври и магистри/, както и на действащи мениджъри и ръководители на финансови институции.

Пето, в негови трудове ясно са дефинирани актуалните основни проблеми, свързани с качеството на висшето икономическо образование в България, като са формулирани и идеи за неговата интеграция с европейските образователни стандарти.

Шесто, проф. Матеев разработва своя работеща методика за подготовката и управлението на проекти, финансирани със средства от структурните фондове на ЕС.

5. Моля дайте оценка по допълнителните показатели, свързани с научно-изследователската дейност на кандидата:

Ясна представа за това направление от дейността на проф. Мирослав Матеев може да се формира на базата на официалните данни, които той представя в списъка си с публикации – частта „Изследователски проекти и финансиране“. От там става ясно, че почти всички научни резултати, представени от автора на национални и международни научни форуми вече са публикувани и предоставени за използване.

При това те са разпространени в много държави по света и то на различни езици. Кандидатът е участвал много активно не само в строго академични научни конференции, но и в множество професионални срещи и форуми с характер на практически насочени дебати. Там той излага свои основни теоретични постижения, свързани с развитието на малкия и средния бизнес, банковата криза и стабилността на валутния борд в България, както и около проблематиката свързана с изграждането на регионалния обществен капацитет, необходим за разработване и управление на инвестиционни проекти. Благодарение на реалните приноси, които проф. Матеев прави и в тези паралелни направления, свързани с неговите професионални изяви, /както посочих и по-горе/ той отдавна е получил най-високо признание: В АУБ е избран за представител на академичната общност в борда; В управителните тела е на Българската асоциация по макроикономика и Българската асоциация по управление на проекти; Привлечен е и като експерт – консултант във важни държавни институции на България. Този тип признание обикновено се сочи като венец в кариерата на всеки академичен учен.

Не може да не се спомене също така и активното участие на проф. Матеев и в международния научен живот, като рецензент на чужда академична продукция. Неговите оценъчните материали /рецензии и отзиви/ са публикувани в редица водещи икономически списания по света. Така че резултатите реализирани и в разглежданата сфера от дейности на проф. Мирослав Матеев също доказват, по убедителен начин, големият интерес проявяван и в България, и в чужбина, към неговите оценки като водещ експерт и консултант в областта на инвестициите и управлението на финансовите рискове.

6. Моля дайте обобщена оценка на научните и приложни резултати и приноси на кандидата:

Обобщавайки проблематиката свързана с творческата реализация на професор Мирослав Матеев като академичен тип учен, без каквито и да било колебания заключавам следното :

Първо, в научното творчество на професор Матеев се съдържат важни и безспорни научни приноси, свързани с едни от най-деликатните области на икономиката – инвестиционния процес и управлението на риска.

Второ, неговите приноси в областите: анализ и оценка на инвестициите и инвестиционните решения; управлението на портфолио; оценката на предприятията; определяне на ефекта от сливанията и придобиването на компании; анализа на риска и определяне факторите на растежа и др. – са области на икономическото знание, в които проф. Матеев заема водещи позиции като експерт, чието равнище има вече и извъннационални признания, а следователно и измерения.

Трето, оценяваните научни трудове се отличават с оригиналност на избраната тематика и зрелост и разнообразие на методите, използвани при творческото

разработване на тематиката. Новото научно знание, което той създава е с важно значение, за състоянието и бъдещото развитие на икономиката.

Четвърто, цялата рецензирана научна продукция е лично дело на автора. Тя е плод на десетилетни, системни творчески усилия и новаторски подход, при тематичното ангажиране на неговия творчески потенциал като академичен тип, задълбочен изследовател.

IV. Оценка на преподавателската дейност на кандидата:

Наличната документация доказва убедително, че проф. Миролсалв Матеев отдавна се е наложил и като елитен университетски преподавател в областта на финансите. Това равнище той е достигнал след натрупването на богат и разнообразен опит, като лектор в редица водещи университети на България и по света. През 90-те години той започва преподавателска дейност като асистент в Факултета по бизнес и икономика, при Техническия университет в София; след това преподава три години финанси като главен асистент в Нов български университет, София; две години преподава като доцент в бизнес факултета на университета във В.Търново; три години е хоноруван доцент в УНСС - София, към катедрата по „Финанси; а от 2003 г. до днес е щатен преподавател в АУБ, вече в позицията на професор.

В хода на кариерното си развитие, той получава възможност да обогати методиката на преподаването си и в два обучителни семинара. Първият е през 2006 г. в Университета по бизнес в Харвард, а вторият през 2009г. в Университета в Маахстрихт. В резултат проф. Матеев има възможност да се запознае с огромен и разнообразен чужд опит от областта на университетското преподаване. Заедно с това той е в състояние непрекъснато да сравнява предимства и недостатъци, свързани с учебната университетска практика. Като резултат в личната си дейност той прави и селекция на онова, което смята като най-подходящо да прилага в своята преподавателска работа. Така проф. Матеев се оформя като университетски преподавател с широк диапазон на възможности за нестандартна и ефективна реализация в аудиторията, в качеството му на титуляр в основополагащи лекционни курсове, свързани с обучението на млади кадри в областта на финансите: корпоративни финанси; инвестиции и управление на портфолио; международни фирмени финанси; управлението на пазари в преход и др.

Най-ясно преподавателският потенциал на кандидата изпъква, в неговата практическа работа като преподавател през последните 12 години в АУБ. Там той е титуляр във водещи, задължителни учебни дисциплини на университета, като „Корпоративни финанси“, а лекционните му курсове „Корпоративни финанси за напреднали“ и „Инвестиции и управление на портфолио“, „Международни фирмени финанси“ ако и да са със статут на „избираеми“ се посещават от голяма част от студентите в АУБ. Професор Матеев чете лекции и пред магистри и ръководни кадри в

областта на финансите. Общата му ежегодна преподавателска работа се реализира в минимум 6 лекционни курсове.

За да осигури нормално усвояване на трудната материя която преподава, проф. Матев работи системно за създаването на съвременен тип учебници, по дисциплините на които е титуляр. Той е автор общо на четири учебника по финанси. Издаденият наскоро учебник */"Инвестиции и финансов мениджмънт: теория и практика", С.,2013, 400 стр.-голям формат/,* който е представен за рецензиране в настоящата процедура, е ценно монографично обобщение на неговия богат опит и знания. Трудът е мащабен анализ и оценка на инвестициите както в реални активи, така също и по отношение на финансовите инструменти. Водещи акценти в работата са различните методи и подходи за изследване на инвестициите; методите за анализ на ценообразуването и доходността; управлението на риска; анализът на различните категории финансови институции и спецификите в тяхното административно управление.

Като водещ принос на текста се откроява умението да се изяснят по отделно, но и в съчетание, както принципите, методите и подходите, така също и „тайните“ за тяхното успешно прилагане в практиката на корпоративното финансово управление. Напълно в стилистиката на най-модерните учебни текстове, авторът е снабдил своя учебник и с приложение /CD ROM/ с практически задачи и казуси по всички раздели на тематиката. Поради това рецензираната монография – учебник, се използва не само в рамките на университетската аудитория. Трудът е приложим и се търси и от мениджъри-практици, ръководители на малки и средни предприятия в България. Факт, който е допълнително доказателство за реалните ползи от труда.

Високото равнище на преподавателската работа на проф. Матеев е получила признание и в редица чужди университети. Неколкократно той е работил във водещи университети в Съединените щати. Особено показателен е последния пример в това отношение. През 2013 г. е поканен като гост-професор в Бизнес училището при Университета в Мейн – САЩ. Там чете три основни курса лекции по финанси, два от които той разработва специално във връзка с този преподавателски ангажимент. След като се завръща в България, те са предложени като избираеми дисциплини и за студентите в АУБ. Подобен факт доказва, че проф. Матеев поднася знания на едно и също равнище – и като обем и като качество, на всички свой студенти – били те в България или извън страната.

Познаването на световната аудиторна практика позволява, на проф. Матеев, /съобразявайки се естествено и с изискванията в учебния план на АУБ/, той да прилага и една богата, иновативна обучителна методика, във всички свои лекционни курсове. Водеща негова идея е: в центъра на обучението винаги да се поставя отделния студент! Така че да се развиват индивидуалните способности и творческия стил в мисленето на обучаемите. За целта, както се спомена вече, проф. Матеев не робува само на текстуалните изложения в аудиторията. Той разработва свои оригинални

образци и прилага активно в учебния процес различни казуси, симулации., конкретни дискусии в началото на всеки час по актуални теми на финансовата практика; организира видеопрезентации; интерактивни симулационни игри; прожекции на видео филми и използването на мултимедиите. Така обучаемите се сблъскват с различни гледни точки и са поставени в реални ситуации, сами да вземат отговорни решения, които в практиката ще са една неизбежна реалност за тях.

Учебните материали, с които работи кандидата в процеса на преподаването са достъпни за обучаемите както в книжен вариант, така също и чрез уеб сайт на преподавателя. Проф. Матеев е осигурил възможност за студентите си, да издирват по интернет и допълнителна, специализирана литература, свързана с учебната материя. Периодично организира „сесии за обратна връзка“ и консултации, по време на които оказва конкретна методическа помощ на студенти, които се нуждаят от практически съвет или указания за самостоятелна работа.

В резултат на интересната си и иновативна преподавателска дейност, проф. Матеев получава високи оценки от страна на своите студенти. Те са дадени в проведените анкети с тях. Там често се срещат фразите :*”Всичко е перфектно”*; *„Благодаря професоре за усилията, които вие положихте в този курс и всичко което направихте за студентите”*; *”Това е най-добрия курс в Бизнес департамента”* и т.н.

До колкото съм информиран, благодарение на своя богат преподавателски опит, проф. Матеев е полезен на АУБ и като консултант на по-младите си колеги – преподаватели, които сега навлизат в аудиториите. Една подкрепа, която е жизнено необходима за всеки млад учен, решил да посвети живота си на професията - университетски преподавател. Въпреки че на този етап АУБ не е акредитиран, за да предлага и докторски учебни програми, професор Матеев е ръководил и докторски разработки в областта на икономиката на докторанти от България, Индия и Обединеното кралство. А подготовката на докторанти все пак е „висшия пилотаж“ в университетската преподавателска практика.

Като обобщавам изнесената фактология, свързана с реализацията на проф. Мирослав Матеев и в сферата на университетското преподаване на знанията от областта на финансите, установявам че е налице пълно съответствие между неговите преподавателски постижения и изискванията, които се предявяват, съгласно законите за дейностите, свързани със заемане на длъжността „професор“, в университетите на Р.България.

2. Посочето мнението си относно съответствието на областите, в които кандидатът има преподавателски опит, със специфичните изисквания на тази процедура:

На базата на предоставената ми обширна информация, с пълно убеждение установявам, че е налице пълно съответствие между областите, в които кандидатът

има преподавателски опит и специфичните изисквания на настоящата процедура, посочени в Приложение № 2.

3. Моля посочете мнението си относно съответствието на цялостния преподавателски опит на кандидата с конкретизацията на настоящата процедура:

Цялостният преподавателски опит на кандидата е в пълно съответствие със специфичните изисквания, предявени от конкретните потребности на настоящата процедура. Преподавател като проф. Мирослав Матеев би бил гордост за всеки университет – при това не само в България, но и във всяко више учебно заведение в цивилизования свят. Защото той не е преподавател – традиционалист, а активен радетел за използването на нови, интерактивни учебни практики, при които студентът се учи „не само да знае“ съвременната академична материя, но и „да може“, да постига практически важните цели в своята бъдеща практика.

V. Критични бележки и препоръки:

В необозримото поле на науката никога не е имало – няма - и няма да има, таван. Тоест – никога няма да се постигне онова „окончателното равнище на знанието“, /а и на уменията то да се преподава на студентите/, при които да се приеме, „че няма какво повече да се направи“. Ръководен от тази максима, бих поставил на вниманието на кандидата някои въпроси, които могат да са поле за негови нови успешни изяви в бъдеще като изследовател и университетски преподавател.

Първо, през 2013 година България за пореден път преживява криза в банково-финансовия сектор. „Случаят КТБ“ очевидно доказва, че е напълно възможно и ФИНАНСОВИТЕ СПЕКУЛАЦИИ да иновират и да се модернизират. Не случайно жертва на финансовите спекулации около КТБ станаха не само обикновени граждани, но и видни общественици, че дори и изявени финансисти. Ето защо, би било добре, ако проф. Матеев посвети известно време върху разработването на сериозно научно равнище на проблематиката свързана с налагането на ефективния държавен надзор и контрол над финансовите и инвестиционни институции. В тази област на знанието икономическата наука /и теорията на финансите/ очевидно, все още има какво да дадат на българското общество.

Второ, мисля че е възможно да се направи още доста, в изследването, /а след това и за достъпното поднасяне на гражданите/, на проблематиката относно разширяване на националната икономическа култура на българина, свързана с финансирането: така че обикновените хора, да придобият повече умения, как биха могли да реализират успешно личните си /не големи/ финансови инициативи, на българския национален пазар.

Трето, при всички случаи ще бъде полезно, проф. Матеев да обърне внимание и на онези студентски молби, отправени към него в проведените анкети, в които се отправя зов да им се обърща повече внимание при анализа на студентските

разработки. Както и за оказване помощ, при овладяването на материала от онези студенти, които очевидно трудно навлизат в сложната материя на големите финанси. Все пак различните обучаеми не са на еднакво равнище и някои от студентите се нуждаят от специфичен подход.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

На базата на всичко казано до тук, намирам за напълно логично да направя следното си главно заключение, като основа и за финално предложение: професор Мирослав Матеев вече се е наложил като утвърден учен и доказано ефективен университетски преподавател. Наговите постижения в областта на икономическата наука /област финанси/ са на високо, съвременно академично равнище. Резултатите от работата му в аудиторията като преподавател, в определена степен са новост за българската университетска практика. В този смисъл той се явява и като пионер в някои от проследените направления на изследването и интерактивното преподаване на финансовата материя. Така че резултатите от дейността му, действително го нареждат сред фалангата на тези български учени, които със своя принос променят из основи икономическата /и в частност финансовата / култура на българската нация.

Пред вид на това, съобразно държавните изисквания в Р.България, без никакво колебание предлагам, на уважаемите членове на Научното жури ДА ПРИСЪДИ на проф. Мирослав Матеев, научното звание „професор” – професионално направление – 3.8 „Икономика /инвестиции, инвестиционна политика, корпоративни финанси, управление на портфолио, оценка на предприятия/”. Той го заслужава напълно и ще го носи с достойнство.

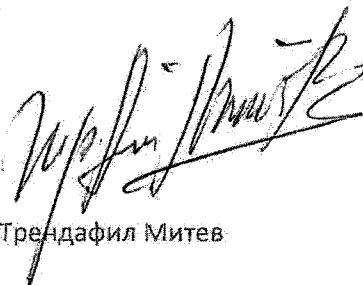
В личен план аз също ще гласувам за това с пълна убеденост в правотата една такава позиция.

София

17 ноември 2014г

РЕЦЕНЗЕНТ:

Проф. д.и.н. Трендафил Митев

Американски университет в България

Изисквания за заемане на академична длъжност

Име на кандидата: Мирослав Матеев

Кандидатства за: академична длъжност „Професор“ в Американски университет в България, конкурс обнародван в ДВ 75/9.09.2014 г.

В професионално направление: 3.8 Икономика

Моля отбележете тези от изискванията, на които кандидатът отговаря. Подпишете и предайте заедно с рецензията/ становището.

- ☒ Кандидатът е придобил образователна и научна степен „доктор“;
- ☒ Кандидатът за академична длъжност „доцент“ е заемал не по-малко от пет години академична длъжност „асистент“ или „гл. асистент“, а кандидатът за академична длъжност „професор“ – не по-малко от шест години академична длъжност „доцент“ в призната академична институция.
- ☒ Кандидатът е представил публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания; никоя от тези публикации не повтаря представените за придобиване на образователна и научна степен „доктор“, на научна степен „доктор на науките“, или на академична длъжност „доцент“.
- ☒ Кандидатът за академична длъжност „професор“ е представил други оригинални научно-изследователски трудове, публикации и други научни и научно-приложни разработки;
- ☒ Кандидатът има преподавателски опит от признати институции за висше образование в стил liberal arts;
- ☒ Кандидатът има преподавателски опит по метода на студенто-центричния подход¹;
- ☒ Кандидатът е преминал поне една успешна атестация в призната академична институция, предлагаща образование в стил “liberal arts”, по отношение на следните три области: преподаване; научно-изследователска дейност; и административна дейност в полза на институцията, включваща и положителни студентски оценки на преподаването;
- ☒ Кандидатът има опит от преподаване на английски език в англоезична институция за висше образование.
- ☒ АУБ може да осигури преподавателска и изследователска натовареност съгласно вътрешния си правилник.

Подпис и дата:

17.11.2014.

¹ student centered approach – методология на преподаване, основана върху централната роля на студентите и начините, по които учат

Американски университет в България

Допълнителни изисквания

за заемане на академична длъжност „професор“ в професионално
направление 3.8 „Икономика“

Допълнителна конкретизация на конкурса: инвестиции и инвестиционна политика, корпоративни финанси, управление на портфолио, оценка на предприятия

Име на кандидата: **Мирослав Матеев**

Моля отбележете тези от изискванията, на които кандидатът отговаря. Подпишете и предайте заедно с рецензията/ становището.

Научно-изследователски фокус върху:

- ☒ инвестиции и инвестиционна политика;
- ☒ корпоративни финанси;
- ☒ управление на портфолио и оценка на риск;
- ☒ оценка на предприятия;
- ☒ сливания и придобивания.

Преподавателски опит в:

- ☒ корпоративни финанси;
- ☒ международни финанси;
- ☒ управление на портфолио и инвестиции;
- ☒ оценка на предприятия.

Подпис и дата:

14. XI. 2011г.

